

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Wishing a refuah shleimah to Bruce Abrams
Yehuda ben Vital

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Vayeishev 5785

Shabbat Times
16:20 **END** 17:20

Issue 63

The parsha begins, "These are the children of Yaakov, Yosef..." The obvious difficulty is why the Torah only lists Yosef when describing the offspring of Yaakov for we know that he had 12 sons and one daughter as well!

Rashi explains that Yosef is the spark that would ignite and consume the straw that is Eisav. Last week's parsha enumerated the scores of chieftains and warriors that descended from Eisav, all wicked and of illegitimate origin. Yaakov was worried that he would not be able to stand up to such evil, whereupon Hashem told him not to worry, for Yosef would be the flame to ignite the straw of Eisav.

Yosef needed to be groomed for the task that would lie ahead. He needed to become a king that would have the power to wage a battle of good against evil. To facilitate this, Hashem orchestrated a complex series of events whereby the brothers inexplicably wanted to kill their brother, deciding at the last instant, to sell him instead. This eventually brought Yosef down to Egypt, where he lived in the royal house of Potiphar, learning about royalty. Later, Hashem arranged for him to be falsely accused of impropriety with his mistress, landing him in the dungeons for many years, until he was brought out to interpret Paroah's dreams, propelling him to power. During his incarceration in prison, he learned valuable skills from the butler and baker of Paroah, who were also imprisoned there.

Only Hashem knows why Yosef needed to be imprisoned for so long but his stay was calculated to the second. As soon as it was time for him to come out of prison, Paroah dreamed the dreams that would be the catalyst for Yosef's release. Hashem did not keep Yosef in prison for one iota more than he needed to be.

There is a valuable lesson to be learned from the way in which Yosef was released from jail. The parsha tells us that one morning, the butler and baker woke up agitated, for they had each dreamed a dream that disturbed their peace of mind. Their dreams were very vivid yet they were unable to decipher their meaning. Yosef, noticing that they were in a foul mood, approached and asked them what the trouble was. It was then that they divulged to him that they dreamed a dream and they could not decipher it. Yosef offered them his services as a dream interpreter and deciphered their dreams to letter. The butler was told by Yosef that he would be reinstated to his former position, whereas the baker would be taken out and hung to death. As he interpreted them, so did they come to pass. The baker

was hung and the butler was reinstated to his former position. Two years later, Paroah dreamed a dream that he could not decipher. He called upon Yosef to interpret his dream, and the rest, as they say, is history. Yosef was catapulted from the lowest of lows to the highest of highs!

Yosef then went on to save the entire world of famine due to his wisdom and ability to rule Egypt properly. Indeed, not only did the house of Jacob owe their survival to Yosef, but all of Egypt and the world as well!

This again was clearly Hashem's plan from the beginning, and like all plans that Hashem orchestrates, it turned out, I believe, exactly as Hashem intended it to unfold.

However, looking back, we can say that had the butler and baker not unburdened themselves to Yosef, none of this plan would have materialized the way that it did! We breathe a sigh of relief and thank Hashem that the butler and baker decided to unburden themselves to Yosef. But why did they? What prompted them to include Yosef in their problems? The answer is that Yosef approached them first, asking them why they were upset and moody!

It was Yosef who initiated the chain of events that would lead to his own salvation and to the salvation of Bnei Yisrael, Egypt and the entire world!

Had Yosef not taken notice of their mood, had he not been the caring person that he was, then this story would not have unfolded in the way that it did!

We learn from here an incredible thing. Life is a stage. Hashem sets up the stage in order for us to play our part, but we need to play our part!! We need to pick up on the cues that Hashem sends us constantly so that we don't miss our scene!

Hashem orchestrated the entire sequence of events to bring Yosef from rags to riches, from depravity to power, but Yosef had to make the first move. He had to turn the key for the car to start. Had Yosef said to himself on that fateful morning that the issues of the baker and butler were "none of my business", then he would have missed the opportunity to become the king of Egypt and the sustainer of all life!

The world is a stage. Let's be alert to when we are meant to play our part, so that we don't miss out! The show will go on, with or without us. Let's make sure that we play our part when our time comes!

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

SPECIAL CHANUKAH SERIES

Living Inspired

Torah Insights to Shape a Better You

8:15 pm
Maariv at 8:00 pm

Every Monday

Rabbi Isaac Bernstein

Ahuza 198 Raanana

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

On behalf of RCK – We Did It Together!

GOAL \$70,001
1,500,000 NIS

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת "וישב" התשפ"ה

להצלחת צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

זמני השבת
16:20 17:20

גליון 63

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבי יגל שליט"א

- העיקר חסר מהספר (מהטקס) הרי יהיה זה סתם הדלקת נרות ללא ברכה, אך מצד שני אני חושש לברכה לבטלה.

כמו כן מאחר ובסביבות 16:30 רבים יוצאים מהמשרד ומסיימים את יום עבודתם, מבקשים ממני להקדים את הטקס לשעה 16:00.

יש לציין כי רבים מהמשתתפים במעמד לא ידליקו נרות לאחר מכן בביתם. שאלתי בעבר מספר רבנים ולא קיבלתי תשובה ברורה.

מהי ההלכה?

תשובה: אכן אני נשאל שאלה זו פעמים רבות בכל חנוכה מחדש כי שאלה מצויה היא.

נידון זה מעט שונה מנידון הברכה על הדלקת נרות במסיבות ובאירועים שכתבתי עליו בהלכה הקודמת, וזאת משום שאולם האירועים הוא לא הבית של אף אחד, ואינו נחשב 'מקום דיורים', אך מקום העבודה יש מקום לצדד שכן נחשב מקום דיורים מאחר והאדם העובד בו שווה בו מספר שעות לא מבוטל בכל יממה ואף אוכל בו מדי יום, לפעמים אף שתי ארוחות.

ניתן לומר שבמציאות של ימינו יש אנשים ששוהים יותר שעות במקום העבודה מאשר בביתם...

אך עם כל זה נראה שאין זה נחשב מקום הדיורים של העובדים מאחר ואין המקום שייך להם והרי הם אורחים בו, ורק הדירה ששייכת להם (בקנייה או בשכירות) נחשבת מקום הדיורים.

(ושונה הדבר ממי שיש לו שתי דירות, שבאחת הוא ישן ובשנייה הוא אוכל שאז אדרבה 'מקום פיתא' עדיף - שזה רק כאשר מקום האכילה אכן שייך לו, או שגם מקום הלינה לא שייך לו, ובגון שביום זה לא ישן בביתו אלא מתארח במקום אחר).

ועל אף שיש לדון בזה, מכל מקום מידי ספק לא יצאנו - וספק ברכות להקל.

ולכן אני מציע לשואלים שקודם הדלקת הנרות יבארו לציבור המתאסף שם, שכל אחד צריך להדליק נרות בבית כי מצוות נר חנוכה היא 'איש נר וביתו', וימשיך ויסביר לציבור שמשום כך הוא מברך את הברכות ללא שם ומלכות, ובכך גם יבצע את המטלה שהוטלה עליו, וגם ילמד את הציבור מספר הלכות בסיסיות של הדלקת נרות חנוכה.

וממילא זה לא משנה שעת ההדלקה, אלא שאם מדליק קודם הזמן הראוי, יוסיף גם לבאר לציבור שבבית יש להדליק החל מזמן שקיעת החמה והלאה.

שאלה: אנו חוגגים ב"ה 'בר מצווה' לילדנו באחד מערבי חנוכה. האם יהיה ניתן לקיים מעמד הדלקת נרות חנוכה עם ברכה באולם? יש לציין כי רבים מהאורחים אינם שומרי תורה ומצוות ולא בטוח שהם מדליקים נרות חנוכה בביתם.

תשובה: את נרות החנוכה יש להדליק במקום הדיורים - בבית, ומאחר ואף אחד לא גר באולם השמחות, אף אחד לא יוצא ידי חובה בהדלקת נרות אלו, כפי שכתב הרמ"א על הדלקת נרות חנוכה בבית הכנסת שאף אחד לא יוצא ידי חובה בהדלקת נרות אלו.

אלא שיש לעיין האם יהיה ניתן לברך על הדלקת נרות חנוכה באולם, כמו שמברכים על הדלקת נרות חנוכה בבית הכנסת, שהרי השולחן ערוך כתב שנוהגים להדליק נרות בבית הכנסת ולברך עליהם משום 'פרסומי ניסא' ומבואר שעל אף שאין מי שיוצא ידי חובה בהדלקת נרות אלו, מכל מקום מאחר ונהגו לברך בבית הכנסת כדי לפרסם את הנס, הרי שניתן לברך גם על 'מנהג' ולא רק על 'מצווה', ואם כן הוא הדין באולם האירועים ואדרבה באולם יש יותר אנשים מבית הכנסת ויש בזה יותר 'פרסומי ניסא'.

אולם דעת רוב הפוסקים שלא ניתן לברך על הדלקת נרות באולמות אירועים ובכינוסים במהלך ימי החנוכה, שהרי על עצם ההלכה שניתן לברך על הדלקת הנרות בבית הכנסת נשתברו קולמוסים, ואולי נתקן מנהג זה רק בבית הכנסת, שיש בזה גם עניין של 'זכר למקדש', ואין לנו להוסיף ולברך במקום שלא מבואר בפירוש בהלכה שניתן לברך.

כן היא דעת הגר"ש אלישיב, הגר"ש אוירבך, הגר"ש וואזנר צ"ל ועוד ועוד.

אולם יש מעט פוסקים שנקטו (וביניהם הגר"ע יוסף צ"ל) שאכן ניתן לברך על הדלקת נרות חנוכה בכינוסים ואירועים שהרי יש בזה משום 'פירסומי ניסא' ובפרט אם מתפללים שם ערבית.

שאלה: אני עובד בחברת הייטק בהרצליה.

מאחר ואני מהדתיים היחידים בעבודה - בכל שנה כאשר מגיע חנוכה אני מתבקש על ידי האחראי לקיים טקס הדלקת נרות חנוכה בלובי של המשרדים.

כלומר: להדליק נרות חנוכה, לשיר, ולומר כמה מילים.

אך כל שנה מחדש אני מתלבט האם אני יכול לברך על הדלקת נרות אלו, שאם לא

והבור ריק אין בו מים

דרשו חז"ל: מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו.

הגאון מוילנא אמר שהבור מסמל את ראש האדם, שהוא כלי קיבול לכל מיני דברים, והמים מסמלים את התורה (אין מים אלא תורה) והרמז הוא שאם בראש אין תורה, אז ממילא יהיו בו נחשים ועקרבים, כל מיני מרעין בישין, אין וואקום. או שהראש יהיה מלא בתורה ובראית שמים, או שיהיו בו נחשים ועקרבים.

רבי מרדכי יפה (בעל הלבושים) מסביר מדוע בחנוכה אין מצווה לעשות סעודה כמו בפורים, שבפורים המלחמה הייתה על הגוף, רצו להרוג אותנו, ומאחר וניצלנו, אנו מודים את הודאת הגוף - באכילה ושתייה.

אולם בחנוכה היוונים לא רצו להרוג אותנו פיזית - המלחמה הייתה על הרוח, הם רצו שנמיר את דתנו - מתייוונים.

בפורים לא היה עוזר לנו 'להתפרס' (להיות פרסיים) אבל בחנוכה אילו היינו מיישרים קו עם התרבות שלהם - היו מניחים לנו, ומאחר ולא הצליחו לשבור את הרוח היהודית, הרי שההודאה היא יותר רוחנית - להודות והלל באמירת הלל ו'על הניסים'.

על פי זה שמעתי ביאור נפלא מהגאון הרב אשר וייס שליט"א, שהנה כידוע היוונים פרצו לבית המקדש וטמאו את כל השמנים, ולכאורה מדוע הם רק טמאו את השמנים ולא שפכו ורמסו?

אלא זה עצם העניין, הם לא רצו לכלות את החומר, הם רצו לכלות את הרוח, להפוך את הקודש לחול ואת הטמא לטהור.

חנוכה - מלשון חינוך - זמן של התחלה, חונכים מחדש.

חנוכה זה חג ביתי - נר איש וביתו.

ימי החנוכה הם זמן מתאים לעשות 'חנוכת בית' - בדק בית רוחני, לבדוק שהרוח היהודית נשמרת, ואין שליטה לכל מיני רוחות לא טהורות ושאר מרעין בישין.

אם פעם היינו מתפללים על כל יהודי ובפרט על ילדינו בלשון הזאת: 'הקב"ה תשמור עליו בבקשה שלא יפול ברשת של היצר הרע', היום ניתן לחסוך במילים, מספיק לומר 'תשמור עליו בבקשה שלא יפול ברשת'...

חנוכה זהו זמן נכון לבדוק שהבית שלנו מלא במים - תורה ויראת שמים, ושום נחשים ועקרבים לא מצאו את דרכם אל תוך הבית פנימה.

שבת שלום ומבורכת וחנוכה שמח לכל בית ישראל!